Ч. 258 (14.507). Львів, субота 14. листопада 1936. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

НА ВУЛИЦЯХ МАДРИДУ.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. Авас. На мадридському фронті не було вчора ніяких поважніших операцій. Нац. військa укріпили новоздобуті позиції біля мосту Сеговії та в Карабанчель-Байо. Лише група полк. Яґе з танками й артилерією зблизилася на кількасот метрів до перших домів Мадриду. Над берегом ріки вибухло кілька пожеж.

ТОЛЄДО, 13. 11. ПАТ. Непогода обмежує від кількох днів летунську акцію. Нац. війська поволи посуваються вперед до сильно укріпленої дільниці північного двірця й університету. Часто доходить до наступів на багнети.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. ПАТ. Найбільше криваві бої йшли за Карабанчель Байо; найдено там 300 убитих червоних міліціонерів.

ТАЛЯВЕРА, 13. 11. Авас. Комунікат червоних повідомляє, що на мадридському фронті не було ніяких поважніших змін з огляду на сильний дощ, що падав 24 години і унеможливив летунську діяльність. Нац. командування оминає тепер піхотних наступів, і здається хотять знищити ворога артилерією.

ПЕРЕДИШКА.

ТЕНЕРІФА, 13. 11. ПАТ. Нац. війська на мадридському фронті будуть кілька днів відпочивати; за той час укріплять свої становища. На відтинку Ескуріяль війська ген. Моля йдуть вперед.

ВТРАТИ ЧЕРВОНИХ.

САЛЯМАНКА, 13. 11. ПАТ. Як повідомляє радіостація з Бурґос, втрати червоних у Мадриді є такі поважні і шпиталі такі переповнені, що нема у них місця навіть для важко ранених.

АВІЛЛЯ, 13. 11. Авас. Вчора найбільші бої йшли в околиці Позуельо на північний захід від Мадриду. Нац. війська заняли дорогу Мадрид-Ля Коронь. Нац. артилерія змусила червону перервати пальбу. З обох сторін полягло понад 2.000 вояків.

СОВІТСЬКА ПІДМОГА.

ВАЛЕНСІЯ, 13. 11. ПАТ. Пароплав „Комсомол“ виладував у Валенсії 22.000 діточих одягів, 2.487 тон збіжа, 1000 тон муки, 43 тони сушеної риби і 50 тон хліба.

КОЛИ УПАДЕ МАДРИД...

АНДЕІ, 13. 11. ПАТ. Барсельонські робітничі організації закликають до мобілізації всіх, що можуть віддати яку небудь працю для воєнних цілей. Також взивають вони будувати укріплення на терені Катальонії, зокремаж на арагонському фронті. Вони стануть у пригоді, як упаде Мадрид.

ГЕНЕРАЛ ФРАНКО НЕ СПІШИТЬСЯ.

СЕВІЛЛЯ, 13. 11. ПАТ. Ген. Кейпо де Лляно заявив, що ген. Франкові не спішно займати Мадрид, хоча все приготоване до ген. наступу. Час є союзником нац. військ, бо валенсійському урядові щораз то важче заосмотрювати своє військо у харч.

СОВІТСЬКИЙ ГЕН. КОНСУЛЬ В КОМІТЕТІ ОБОРОНИ БАРСЕЛЬОНИ.

САЛЯМАНКА, 13. 11. ПАТ. З Барсельони повідомляють, що тамошній ґенеральний консуль зорґанізував комітет оборони Барсельони з представників анархістів, соціялістів, комуністів та професійних спілок. Той комітет має зорґанізувати оборону.

ЧЕРВОНА АРТИЛЕРІЯ СПИНЮЄ НАЦ. ПОВЗИ.

ТОЛЄДО, 13. 11. Райтер. Червона артилерія дуже добре стріляє і розбиває на куски кожний нац. повз, який лише появиться. Вчора стояв бездільно довгий ряд повзів найновішого типу.

Підсумки віденських нарад.

ВІДЕНЬ, 13. 11. ПАТ. Поінформовані кола досить прихильно оцінюють висліди конференції представників Італії, Австрії та Мадярщини, що закінчилася вчора. Вона не принесла ніяких політичних сензацій, але зблизила до себе держави римського пакту та виявила, що він життєздатний. Австрія має сильну підтримку Італії; вона свідомо це підкреслила, щоб зробити враження на Німеччину. Найбільшим успіхом Мадярщини було те, що конференція визнала її права на озброєння. Конференція скріпила римський бльок, рівночасно визнала анексію Абісинії що становить поважний успіх італійської дипльоматії. Три держави заключили між собою нові господарські договори.

На внесок графа Чіяно на денний порядок не прийшли ревізіоністичні домагання Мадярщини. Це булоб ввело ускладнення, бо висунулоб автоматично справу південного Тиролю, що його Італія забрала Австрії.

Не порушено і питання відношення до Малої Антанти. В Чехословаччині викликали подечервування ревізіоністичні нотки у промові Мусоліні, його заява про поправу взаємин з Югославією та візита югосл. реґента кн. Павла в Льондоні.

Не порушено також і справи реставрації Габсбурґів. Леґітимісти можуть бути вдоволені, бо годі було сподіватися конкретних рішень в настільки дразливій матерії, а так конференція залишила ту справу як невирішену.

Мусоліні не дістане канцлерського титулу.

РИМ. Як говорять, проєкт реформи італійської конституції, що його предложать великій фашистівській раді 18. ц. м., парляментові 30. ц. м., надає правну силу титулові „дуче“; зате заперечують поголоску, немов би Мусоліні мав дістати титул „великого канцлера імперії“. Вел. фашист. рада розглянулаб також проєкт реформи парляменту.

БУДУЮТЬ ШЛЯХИ В АБІСИНІЇ.

АСМАРА, 13. 11. ПАТ. Міністр публ. робіт Кобонеллі Джіґлі відлетів до Десіє й Адіс Абеби. Передтим він відбув нараду з міністром кольоній, губернатором Еритреї та іншими достойниками у справі будови шляхів та праці для робітників з Італії.

РОКОВИНИ САНКЦІЙ.

РИМ, 13. 11. Стефані. 18. ц. м. минає рік від коли Ліґа Націй ухвалила санкції. Ті роковини вшанують італійці 3-мінутовою мовчанкою, крім того на всіх міських управах вмурують пропамятні таблиці.

„Латвію чекає боротьба“.

ПРОМОВА ЛАТВІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА.

РИГА, 13. 11. ПАТ. З нагоди свята латвійської армії виголосив през. Ульманіс у старшинському клюбі підчас бенкету в честь б. учасників боротьби за незалежність промову такого змісту: „Латвія завдячує свою незалежність не щасливій долі, лише боротьбі, яка ще не покінчилася. Вже третій рік боремося за справжню господарську і духову незалежність, та це лише вступ до боротьби, яка нас чекає“.

Ні одної народньої школи, ні одної державної ґімназії...

Львів, 13. листопада 1936.

Дістаємо з Волині листа про тамошні відносини: здебільша відомі речі з дійсности „тихої волинської сторони“, трохи інформацій про „бунт“ певняків проти П. Певного (його карієра остаточно закінчена) та звязані з цим надії, що може таки при більшій самопошані і відвазі нових провідників ситуація українців поволі кращатиме, — врешті кілька прикладів на ілюстрацію тої ситуації, яка тепер там є. Містити цілого того листа не можемо — не тільки з уваги на „крепкі“ слова, якими автор перетикав свої уваги. Але виймаємо з нього дещо, що дійсно волинські відносини яскраво характеризує, і то саме у найбільш „аполітичній“ ділянці, бо в ділянці освіти. Правда, у тій самій ділянці у Галичині так само невесело: живеться тут рештками зі старих надбань ще зперед 1914-го року. А проте культурно-освітня справа на Волині це мабуть найбільш характеристична сторінка для волинських відносин: для великого шуму з тамошньої „українізаційної“ політики та повної пустки щодо конкретних діл.

Як відомо, нема там ніодної української народньої школи (себто з українською мовою навчання). Були якісь 4 фіктивні, фіґуруючі в офіціяльних статистиках, — ніхто не знав і не знає, де вони. Всі народні школи на Волині, у воєвідстві з найвищим відсотком українського населення, що творить там безспірну значну національну більшість — фактично цілком спольонізовані. Української мови, як предмету навчання, учать українських дітей здебільша учителі й учительки... з Познанщини і Шлеська, масово вислані туди з початком цього шкільного року...

Нема на Волині теж ні одної державної середньої школи з українською мовою навчання. Надармо згаданий П. Певний і за ним один його оборонець в одному львівському часописі розписувались були про великий здобуток — удержавлення рівенської приватної української ґімназії. На ділі цій ґімназії запропонували перенестись під спільний дах з польською державною ґімназією (українські паралельки), на що не могли погодитись навіть „певняки“. До речі: ту саму штуку бачили ми й із тернопільською ґімназією. Цікаво, що — як тепер виявляється, — достойники з волинської шкільної кураторії покликувалися вже на приклад

тернопільської гімназії, як на прецеденс, не припускаючи, що галичани так само відкинуть таку „концесію", як відкинули її волиняки. Оста точно, замісць удержавлення, рівенська українська гімназія дістала права державної гімназії, так само, як гімназія у Луцьку. Ці обі гімназії дістали навіть офіціяльну назву „з українською мовою навчання", а не з „рускою", як у Галичині: це вже специфічний привілей Волині, — єдиний, що його вона має... (Чужинець, який приїде до Галичини та звідси на Волинь і поцікавиться статистикою шкільництва „меншин", буде переконаний, що в Галичині є одна меншина, на Волині друга, та що тут і там (у „руских" школах та в „українських") учать двома зовсім іншими мовами).

Але третя гімназія з українською мовою навчання — у Кремянці — не зазнала ласки. Навпаки, вона стрінулась в цьому році з такими новими труднощами, яких не бачила в минулих роках. Тепер волинська кураторія не дозволила вчителеві математики викладати фізику, учитель природи не може вчити географії, а катехитові заборонено вчити пропедевтики: для всіх тих предметів треба спроваджувати окремих учителів, — що знову не є можливе з аж надто відомих причин! Очевидно, найти спеціялістів від кожного научного предмету можна, але звідки їх оплатити, коли гімназія — приватна і величезна більшість учеників, це селянські діти! Вправді дехто пригадує, що в університетах існують спільні фізико-математичні факультети та існує безліч прецедентів, що вчителі математики викладають по школах фізику; вправді у львівському таки університеті географію викладають на природничому факультеті, отже ті два предмети таки мають щось спільного, — і вправді пропедевтика фільософії, як предмет навчання все була і є „причіпкою" до головних предметів, — проте заборона є забороною, і в наслідок тої заборони грозить сьогодні ліквідація кремінецької гімназії, одної із трьох українських приватних гімназій на Волині.

Булаб це велика шкода, був би справжній удар для українців у Польщі, зокрема українців на Волині. Бо найкращим доказом на те, як горнуться люди до рідної школи, є факт, що саме цього року записалось до першої кляси кремянецької гімназії 43-ох учнів — усе діти селян із Кремянеччини. І коли порівняти цей факт з фактом несподіваних труднощів від шкільної влади, то мимохіть виринає думка: чи саме у наростаючій популярності української школи не криється тайна, що найшлись „приятелі", які дбають за те, щоб ту освітню станицю зліквідувати?!

Булоб це дуже прикре явище, коли взяти під увагу, що саме недавно міністер освіти вважав за відповідне заповісти, що спеціяльною опікою оточуватиме селянські діти у середніх і вищих школах. Опіка над українською шкільною дітворою у Кремянці так виглядає, що в мурах кремянецького ліцею істнує ціла низка шкіл — польських. Є теж у Кремянці чисто польська державна гімназія, а повітовий сойм утримує свою гімназію, „утраквістичну", — хоч українці творять у тому повіті округло 90% населення... Але найбільше здивування викликує така шкільна політика, коли згадати, що Кремянець лежить майже над самою совітською границею, — що кремянецький повіт безпосередньо межує з Совітами, звідки йде найбільш неперебірчива агітація і пропаганда під націоналістичними гаслами. Навіщо давати цій пропаганді такий чудовий матеріял?!

Ніби маленька справа, але яка вона повчаюча, яка знаменна для польсько-українських відносин, яка знаменна для причин радикалізації українського села.

„Нова вісь европейської політики".

Ще про значіння італьо-німецького порозуміння та промови Мусолінія у Міляно.

(Від нашого кореспондента).

Рим, 10. листопада 1936.

Пригадуючи свою останню кореспонденцію до „Діла", в якій я зазначив, що Середземне Море ще сьогодні для Італії чи не найголовніше питання в її теперішній політиці, — находимо потвердження цих наших слів у промові Мусолінія до „чорних сорочок" у Міляні.

Уступ його промови, посвячений англійсько-італійським звязкам, треба вважати як започаткування дипльоматичної акції. Він ще раз заявив, що Італія не має ніяких намірів загрожувати Англії, стаючи впоперек її дорозі на Середземному Морі, але заразом жадає, щоби Англія респектувала права і життєві інтереси Італії, для якої це море є життям або смертю. Мусоліні вважає, що тут нема іншого виходу, як лише щире, скоре і повне порозуміння на підставі признання обопільних інтересів, якби до цього не дійшло — що він вже нині виключає — то прийшлоб до конфлікту, який став би европейською катастрофою.

Італійці вважають Середземне Море як своє і тому вони можуть, як власники признати Англії „сервітут" — уживати це море як дороги, але не можуть допустити до такого стану, який міг би дати можливість англійській фльоті при якійнебудь нагоді обмежити їх свободу рухів чи навіть блькувати їхні береги.

Такої ясної мови Італія не моглаб була собі дозволити перед абісинською імпрезою. Зате після перемоги в Африці вона створює нову політичну ситуацію в Европі. Порозуміння, довершене недавно між Італією та Німеччиною, Мусоліні назвав віссю, довкола якої можуть співпрацювати всі европейські держави, що мають добру волю до співпраці і до миру.

Цим порозумінням Італія забезпечила собі плечі від сторони Бренеру, а новий італійсько-югославянський торговельний договір поліпшить впливи Італії на Балкані. Щодо Швайцарії, Австрії та Угорщини, то становище, яке заняли ті держави підчас абісинсько-італійського конфлікту, ясно вказує на їх приязні настрої. Залишається Франція, на границях якої Італія заняла „вижидаюче становище", сподіваючись, що може теперішній „людовий фронт" Блюма—Торреза не загирить остаточно італьянсько-французької приязни, заключеної за часів Лаваля. З Лігою Націй Мусоліні не рахується, бо він уважає, що вона здвигнена на фальшивих організаційних підставах і тому Ліга мусить або перебудуватись на інших засадах, якщо хоче жити, або — згине. Але покищо про якусь нову організацію народів Мусоліні не згадує, бо теперішній момент на це не дозволяє.

Не можна чейже творити ніякої міжнародньої організації, коли нема відповідних спільників, яких інтереси і цілі сходились би та які булиб взаємно бодай трішки льояльні. Та зрештою сама організація не забезпечує миру, лише воля поодиноких її членів. „Колективна безпека ніколи не істнувала, не істнує і ніколи не істнуватиме", а „неподільний мир не має іншого значіння, як неподільна війна", каже Мусоліні і тому, заки приступати до якоїсь нової організації, він хоче переконатися чи ті, які багато про мир горлають, мають дійсно добру і непримушену волю забезпечити мир.

До відбудови Европи можна дійти двома паралельними акціями: позитивною, шляхом щирого і конкретного порозуміння, і негативною, елімінуючи дефінітивно всі сили, які небезпечні вже згори для всякого такого порозуміння. До тих темних сил належить комунізм, як це ясно виказує нинішня европейська ситуація. Фашизм піднимає знов свій старий стяг антибольшевизму, під яким він властиво народився, і разом з націонал-соціялістичною Німеччиною стає на ясному та недвозначному становищі, яке виключає всяку можливість порозуміння з большевиками. Тому треба виключити Совіти з усякої співпраці на европейськім форумі, яку вони використовують лиш для своїх цілей, сіючи роздор унутрі чужих держав та підюджуючи одну державу проти другої.

Це буде саме та „спільна акція у користь загального миру і відбудови", про яку говориться у комунікаті, виданім після відвідин італійського міністра закордонних справ у Німеччині.

Н. С-С.

Які національні свята нам святкувати?

(З приводу статті м-ра Ф. Данилова).

П. Данилів у своїй статті „Перед 1-им Листопада" підносить важливе питання: чи святкування наших великих історичних дат переломового національно-державного значіння (1. листопада і 22. січня) має й надалі відбуватись припадково, залежно від того чи іншого приватного почину, чи ці свята ми, українці, повинні проголосити і зробити, так би мовити, „офіційними" національними святами, зазначивши їх у календарі як обовязкові, — і коли так, то яка організація чи установа чи який національно-громадський орґан булиб авторитетні проголосити ці два дні загально-національним святом.

Піднесене питання треба признати безумовно дуже важливим і далеко глибшим, ніж це на перший погляд може здавалось би. Передовсім, що таке дні 1. листопада і 22. січня? Це дати, коли українська нація, у даному історичному періоді, досягла свого найвищого ідеалу. [illegible] Це, крім того, дати, за які український нарід **пролив свою кров.** Ці два моменти цілком вистачають, щоб зрозуміти, що святкування цих дат, поперше, мусить мати характер загально-національний і всенародній, а подруге, само свято мусить бути якслід усталене.

Передовсім щодо загально-національного характеру цих свят. Себто, чи всюди ці свята досі в нас святкували? І треба признати — разом з п. Даниловим, — що далеко не всюди. Значить: є цілі міста, села, еміґраційні кольонії і т. д., заселені українцями, де ці українці, так би мовити, зовсім не уважають себе звязаними з цими датами. І це нині, коли ще живе покоління, яке було свідком і учасником цих подій. Щож говорити про нащадків, які події не бачили та традиції святкування їх не мають? З цього боку мусимо брати приклад з інших, особливо нових держав: з якою дбайливістю вони впоряджають свої національні свята. Вони свідомі виховного значіння таких свят.

Далі, наскільки ці свята офіційно не проголошені і не устійнені, то створилась і створюється ріжна практика щодо їх святкування. Так, напр. доводилося нам помічати, що наддніпрянці, святкуючи 22. Січня, уважають свято 1. Листопада чисто лише „галицьким". З другого боку, галичани у святі 22. січня подекуди більший натиск кладуть на момент проголошення „соборности" (злуки наших Земель), ніж на історичний акт проголошення „самостійности" української держави.

Нарешті, ні формально, ні фактично ще не устійнено, який характер мусять мати ці свята: чи радісний, чи сумний. І щодо цього істнує ріжна практика: в деяких місцях в ці дні пра…

Знову кров на вулицях Бомбаю.

ЛЬОНДОН, 13. 11. ПАТ. Як повідомляють з Бомбаю, дійшло там до нових сутичок, у яких убито 4 особи, ранено 12. Щойно військо привернуло лад.

Французько-сирійський договір підписаний.

БЕЙРУТ, 13. 11. ПАТ. У будинку малого сераю підпишуть нині договір. На всіх будинках в місті вивісили прапори.

дять панахиди, в інших знов розглядають ці дати, як ясні моменти в житті української нації — і впоряджають танці.

Отже, є ціла низка питань досі нерозвязаних, і через те виходить великий хаос.

Та хто був би компетентний забирати голос, щоб упорядкувати цю, як бачимо, важливу та велику справу?

На наш погляд, це належалоб до компетенції та авторитету майбутнього Всеукраїнського Національного Конгресу. Чому? Передовсім, що Всеукраїнський Конгрес, складаючись із представників усіх українських земель та кольоній, себто від **цілої** нації, саме був би компетентний видати постанову для **всієї** нації, для всіх українців, розсипаних по цілому світі.

Далі, ця обставина, а також те, що на Конгресі, поза представництвом територіяльним, булаб представлена еліта нашої нації, в особі достойників духовних, ученого світу та людей ріжних інтелігентних професій, надавалаб постанові безумовного авторитету.

Ще один важливий момент полягає у тім, що самий конгрес був би першорядною подією в українському національному житті, а тому й постанови його відразу малиб найбільший розголос.

Далі, треба зазначити, що у всіх народів питання подібного характеру належать до компетенції національних зібрань, конституант, парляментів, отже в нашій дійсности найбільше відповідний до цієї ролі був би Національний Конгрес.

Нарешті, мало видати постанову, що мусить істнувати якийсь зверхній орган, що дбав би про послідовне переведення її в життя та прищеплення по цілому світі, де живуть українці.

Коли Конгрес мав би взагалі зібратись, то його Підготовний Комітет уже нині міг би доручити авторитетним особам-правникам, політикам, педагогам, щоб якслід розглянули цю справу і приготовили для Конгресу відповідний проект.

Обговорюючи справу національних свят та їх упорядкування, п. Данилів мимоходом висловлює побоювання, що характер цих свят може зчасом набрати „казьонного" характеру. Це побоювання не безпідставне. І треба сказати, що, як досі у нас стояла справа, то цим святам справді загрожувала небезпека „казьонщини". У чому тут річ?

А в тому, що цим святам завжди у нас бракувало, що так скажемо, **національно-державницького завершення.** Пояснимо це конкретно: галицьке, волинське чи буковинське село або еміграція в якомусь куточку світу живе невеличкою кольонією, своїм маленьким провінціональним життям. Але люди там — добрі українці і в день 22. січня святкують, як можуть і уміють, свято самостійности та соборности, в листопаді — Листопадове свято, в березні — Шевченківське; на цих святах тут і там переводять збірки на ріжні місцеві національні потреби. І от хибою наших провідних верств було те, що вони не усвідомили собі, чи не відчули, що всім цим місцевим святам, грошевим збіркам, патріотичному ентузіязмові **треба надати загально-національного характеру, обєднати їх в одну цілість.** Тоді акти на місцях — академії, панахиди, та матеріяльні збірки не залишаться дрібненькими, маленькими, **ізольованими** подіями місцевого характеру, що кінчаються лише сльозами на панахидах та чорними думками про нашу безвиглядність і мізерію, а навпаки, кожний буде почуватись у той день, **що має сильний провід і якийсь духовий осередок.**

Прага, 2. XI. 1936. **Віктор Приходько.**

—o—

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ В РОЖНІТІВЩИНІ.

З нагоди 1. листопадових роковин відбувся по читальнях рожнітівського філіяльного району ряд святочних обходів. І так у самому Рожнітові по святочній Службі Божій, відправив о. дек. В. Костюк панахиду по поляглих стрільцях УГА. при участи численно зібраного громадянства. Співав просвітянський хор під управою п. Бойчука.

У великому пієтизмі і святочному настрою пройшло свято відбудови української державности у Ріпнім. Це перше того рода свято, яке там відбулося цього року. По парастасі по поляглих стрільцях УГА, який відправив о. Паук, парох з Лоцівки, відбулися святочні сходини членів у місцевій читальні „Просвіти". Відповідний реферат виголосив п. Відоняк, а хор під його управою відспівав вязанку стрілецьких пісень. — Свято залишило при битком набитій салі, учасникам незатерте, миле вражіння.

У Струтині Нижнім у передсвяточний вечір відправив о. сов. Шанківський в церкві панахиду по поляглих стрільцях УГА., а в день свята на торжественній Службі Божій виголосив о. парох патріотичну проповідь, яка учасникам наших визвольних змагань пригадала їхні власні переживання і спомини з історії нашого недавнього минулого, а в молодих скріпила любов до свого рідного. Місцевий Сокіл тримав у церкві почесну сторожу. — Ще перед святом шукала поліція у тамошній читальні за могилою, а в понеділок по святі ще раз приходили списувати протокол, але виявилося, що ніяких причин до якихнебудь обвинувачень нема.

В Ціневі, Перегінську та інших селах Рожнітівщини відбулися подібні святочні сходини.

Ширіть наш часопис!

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте післати туди і свою лепту, бо без помочі українського загалу праця Товариства не може вдоволити 2.000 інвалідів.

М. ЛЕВЕЛЬ

Звірокрад.

Називався Мадей; був сильний і гарний хлопчище. Весною випасав коні із сусідських фільварків, улітку ходив на жнива. Коли вітер гнув колосся, він увесь облитий потом, розхрістаний, посувався вперед рівномірним кроком і вимахував у такт руками. Та він не дивився на довгі стебелини, а всю свою увагу звертав на землю, де серед камінчиків і стерні шукав у борознах гнізд. Коли молоді перепелички переляканні шелестом, пробували пурхнути із своїх гнізд, він стримував косу, щоб їх не зранити. І тоді у його глибоких очах можна було помітити ніжний погляд, що стежив за порухами пташенят і придивлявся їх кубелечкам.

А всеж Мадей це був славний звірокрад на всю околицю, страховище всіх мисливців.

Коли в серпні на стінах домів появлялись перші оповістки, що починається ловецький сезон, він кидав усяку працю і втікав до лісів, знаючи краще, ніж усі інші, сховища всіх тварин: кріличі ями, заячі вибалки, гречки, де ночують бажанти, трави, де ховаються куропатви та перепелиці. А коли на землю сходила ніч, він ішов хильцем у гущавину з усякими пастками та сильцями і вертався до хати не раніше, поки зорі не приблідли.

Двічі чи тричі приловили його, як крав чужу звірину на чужій землі. Піддався без спротиву та всміхався до вартових, які вели його на поліцію.

— Шкода — говорив Мадей по дорозі — я вистежив стадо серн і сказав би вам, де вони є, але без мене і так їх не найдете.

Коли виходив із судової салі, засуджений на вязницю, пояснював жандармам:

— Це ніяка ганьба! Виж самі знаєте, що я маю це вже у крові. Я люблю полювати, нема на це ради.

Не мав жалю до тих, що його судили і вернувшись на волю починав із подвійною енергією своє мистецтво.

Говорили йому:

— Чоловіче, чи ти вже ніколи не поправишся?

— А пощо? Цеж нікому не шкодить, тільки мені. Якби я так був жонатий, то інша справа.

І так, коли його молодість і зручність завертали голову дівчатам, його чемність та доброта зеднували йому симпатію всіх і вони дивились вибачливо на його збитки.

А всеж мав він одного ворога — дідича, що сидячи на замку, стежив за ним при помочі своїх гаєвих і подавав його в суд. Між ними доходило теж до дискусій:

— Алеж, пане графе, я не розумію, чому не можна всім полювати. Звірина — божа річ, власність усіх, як сонце. А ви на своїх полях маєте того добра так багато, що можете навіть зовсім обійтись без звірини.

— Але такий закон, Мадеє, закон!

— Злий закон, пане графе.

— Треба йому піддатись, заки його не змінять і попереджую тебе, що тепер кажу стріляти до звірокрадів.

— Но, цього ви не зробите.

...Отже одної ночі, коли він лазив по лісі, щось нагло блисло серед кущів, роздався стріл і довкола нього посипався шріт.

Самопевний хотів кинутись на ворога, але в час зміркував, що це була засідка на нього і що вбили би його як собаку. Сховався в гущавину, ляг на живіт і за кілька хвилин був уже дома.

Цим разом справа стояла гірше. Якби знов почав стріляти звірину, зробили би з нього каліку або сам роздратований міг би вбити чоловіка. Це вже не була би вязниця на кілька днів або тижнів...

Перестав бігати по лісі та полі, взявся до хатньої роботи і немовби забув про свій наліг. У тому самому часі закохалася в ньому донька одного багатого господаря, а що він спокаявся і покинув свої ловецькі примхи, то подружжя легко склалось.

Мадей почав спокійне життя. Про його давню ролю гольтіпаки та шибайголови всі хутко забули. Він став подібний до багатьох інших своїх односельчан, які збираються в неділю поговорити про своє господарство, про погоду і всякі клопоти. Виробив він собі навіть дозвіл на лови, але майже ніколи з нього не користав. На власному полі, у часі дозволенім, застрілив два бажанти — та й годі.

А проте вечорами, коли сідав у хаті, згадував той гарний час, коли при сяйві місяця вистежував звірину, як ловив заяців та лисів у пастку, як розкладав сильця на птахів...

Коли хтось припадково згадав, якто раз уночі стріляли до нього, він ставав похмурий і затискав пястук:

ҐПУ вкрало документи Троцького.

ПАРИЖ, 13. 11. ПАТ. З бюра паризького товариства дослідів суспільної історії вкрадено архів Троцького, що містився у 15-ох пачках; у 3-ох були вирізки з часописів, у 3-ох інших рукописи і листи Троцького. Син Троцького Седов заявив, що його батько зложив ті документи у згаданій науковій установі, щоб його не викрали агенти ГПУ. Він припускає, що вкрадені документи вихіснує ГПУ для нового процесу троцькістів.

Цінний дар для Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка.

Бібліотека НТШ одержала в останнім часі дуже цінний дар — музичну бібліотеку славного нашого оперового співака бл. п. Модеста Менцінського, яку записав він Науковому Товариству ім. Шевченка і яку оце переслала вдова його зі Стокгольму до Львова. Ця бібліотека складається із 321 книжок і 1691 нот. Серед них переважає Вагнер, якого великим виконавцем був Покійний. Є там повна збірка партитур Вагнерових музичних драм — люксусове видання у прегарних оправах і цілий ряд окремих видань його творів, також великий збір зах.-европейської літератури про Вагнера та його творчість. Крім того є твори багатьох композиторів цілого світу — англійських, німецьких, французьких, польських, російських та багато скандинавських, у нас майже незнаних. Розуміється, є й українські, зокрема цінна збірка Лисенкових музичних творів. Серед книжок є ряд зах. европейських монографій про визначних світових музик, крім Вагнера ще про Бетовена, Брамса, Вебера, Гуго Вольфа, Ф. Ліста, Маєрбера, Г. Малера, Мусоргського, Пуччіні, Чайковського, Шопена, Штравса, Шуберта, Шумана й ін., а також кілька цікавих журналів та альманахів, присвячених музиці, як от: 1) **Bühne und Welt** (Leipzig), 2) **Deutsches Musik-Jahrbuch** (Essen), 3) **Die Musik** (Berlin), 4) **Musik-Kultur** (Stockholm), 5) **Neuer Theater-Almanach** (Berlin), 6) **Deutsches Bühnen-Jahrbuch**. Позатим варто ще згадати **Musik-Lexikon** Г. Рімана (**H. Riemann**) з 1929 р. Сповіщаючи наше громадянство про цей щедрий дар, Бібліотека НТШ складає щиру подяку ВП. Пані Клері Менцінській, що не щадила труду і коштів, щоб виконати волю свого чоловіка.

—o—

Вечір танку, музики та співу.

У ряді поважних мистецьких імпрез цьогорічного осіннього сезону одно із передових місць займе безперечно „Вечір танку, музики та співу", що його уладжує Т-во Українська Захоронка у Львові.

Буде це справді єдина досі у нас нагода познайомитися хоча приблизно із сучасним станом сценічного танку. Це відвічне мистецтво, з якого зродилися всі інші музи, впродовж довгих століть не задержалося й не ослабло ні на хвилину у свому вічно неспокійному шуканні все нових доріг та нової форми вислову.

І саме ця стихійна туга за незнаним світом нових можливостей, нестримний творчий гін — це ті найвищі мистецькі вимоги, які без огляду на велику розбіжність в оцінці сценічного танку утримують його на поверхні мистецького життя.

Під цю хвилину найбільше плодовитим тереном на останні новини в цій ділянці є Німеччина. Там раз-у-раз появляються нові напрями та стилі, сильніші та слабші, та всі вони причепурені всякими і в інших галузях мистецтва нині модними „-ізмами".

І до нас доходять, хоча у дуже повільнім темпі ці подуви Заходу і находять тут, головно між молодшою ґенерацією, гарячих прихильників. Є між ними одиниці справді талановиті та здібні, що кінчили фахові студії за границею або у краю і не репродукують виключно лиш того, чого навчили їх у школі, але повні запалу та посвяти йдуть усе вперед по вибраній дорозі і свою працю опромінюють творчим духом.

Дня 17. листопада ц. р. в год. 7.15 веч. у салі театру Ріжнородностей запрезентує гурток українських танечниць зразки новітнього сольового та ґрупового сценічного танку, між якими ревеляційною точкою програми буде цікава рухова інтерпретація Хоралу В. Барвінського п. з. „Ікони". Побачимо також незнане досі зовсім на нашій сцені танкове відтворення поетичних рецитацій та фраґментів повісти. Поважні, глибоко передумані танкові теми, що вимагають від глядача не тільки скупчення уваги, але почасти й розуміння танкової акції, оживлять радісні, повні темпераменту танки, на народніх мотивах.

Окрему частину вечора виповнять продукції ритміки Е. Ж. Далькроза, що вперше представлять нашій ширшій публиці цю для музичного виховання незвичайно цінну методу. Коли вкінці додати, що аматори музики та співу найдуть у програмі окремі сольові точки у виконанні молодих, нашій концертовій публиці це мало знаних, одначе у своїй ділянці вже заавансованих адепток мистецтва, то „Вечір танку, музики й співу" буде справжньою атракцією.

П.

— Нікому не бажаю нічого злого, але тому, хто наважився на моє життя, як на крілика!

Одного вечора, коли вертався з міста, помітив, як хтось крутився по полі, недалеко його загороди.

„Ага, стріляє нишком"... Але не мав наміру шкодити у цій забаві свому односельчанинові, тільки був цікавий, хто тепер заступає його у цій небезпечній забаві: „Петро, Іван?"

Місяць виринув на хвилинку зпоза хмар і він міг побачити, що це був сам дідич, той, що без серця нацькував своїх сторожів, щоб до нього стріляли.

„На якого біса він крутиться тут у такій порі? Чи заблукав? Тут нема нічого, крім мого дому? Мабуть іде до мене?"

Роздумуючи дійшов до здогаду, що дідич може заходить сюди тільки тому, що його тут нема.

Нишком підсунувся високою травою під хату. Жінка шила в кутку. Почав розмовляти і якби зовсім ненароком спитав:

— Чи не бачила ти припадком цими днями дідича... Я маю до нього діло.

Вона почервоніла:

— Був тут недавно.

— Приходив за чим?

— Ні, вступив по дорозі минулої суботи. Не знаю за чим. Я й не згадувала тобі про це, бо знаю, що його не долюблюєш.

Махнув рукою:

— Е! це давня історія.

Та за хвилину встаючи з місця сказав:

— Я не дивувався би, якби заходив тут для тебе. Всі знають, що ти найгарніша у селі.

Закурив люльку. Заздрощі мучили його.

— Ідеш уже спати? — спитала жінка, відложивши роботу.

— Зараз, тільки викурю люльку.

Чув, як ішла по сходах на горіще. Підійшов до вікна і відхилив завіску. При сяйві місяця побачив тінь того самого чоловіка, що плентався недавно коло хати. Усміхнувся, зняв із стіни рушницю, вложив набій і вийшов.

Тінь перескочила через тин, але в цій самій хвилині загавкала собака.

— Хто там? — крикнув Мадей.

Ніхто не відповів.

— Хто там?

Собака загавкала сильніше, потрясши ланцюгом, а чужа тінь кричала:

— От, проклята собака.

Мадей прицілився і стрілив. Крик раненого роздався в повітрі. Ранений вився з болю на землі. Мадей підбіг до нього, нахилився і зняв шапку, чіхаючись у голову:

— Ах, якже мені прикро, пане графе! Якби я був знав, що це ви... Ціле щастя, що я набив рушницю шротом. Я був певний, що це звірохрад. Від часу, як я став чесним, воюю з усіма, що крадуть чуже добро.

Але в селі ніхто не довідався, чому дідич штикультав якийсь час і чому Мадей весело всміхався, коли хтось згадував про те, якто його хотіли в лісі підстрілити за те, що крав звірину у графа.

Перекл. а. б.

ВІЧА І НАРАДИ.

ПОВІТОВА НАРАДА В ЧОРТКОВІ

Заходом Повітового Народнього Комітету УНДО відбулася в Чорткові 30. и. м. повітова нарада представників поодиноких громад чортківського повіту, щоб обговорити актуальні політичні справи. На нараді було приявних коло 80 осіб; проводив сен. д-р Антін Горбачевський. На денному порядку була справа боротьби з комуністичною акцією; справа земельної реформи та кольонізації. Земельну справу реферував пос. д-р Степан Баран, про боротьбу з комунізмом на тлі сучасного політичного положення говорив пос. Володимир Целевич.

Ширша дискусія відбулася головно над рефератом пос. д-ра Барана про земельні справи і нову загрозу кольонізації українських земель польськими селянами зі заходу. На внесок д-ра Хичія принято резолюції проти комуністичної акції і проти кольонізації, та за розпарцелюванням землі виключно між місцеве населення. Наради тревали $4^1/_2$ години, а закінчено їх відспіванням національного гимну

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР В ЧОРТКОВІ.

Тогож самого дня 30. жовтня в год. 6. веч. відбувся в Чорткові інформаційний дискусійний вечір під проводом сен. д-ра Горбачевського, на якім були теж оба посли д-р Ст. Баран і Вол. Целевич. Приявних біля 50 осіб зпоміж інтелігенції та дещо міщан з ріжними політичними переконаннями. Реферат виголосив пос. Целевич про наше сучасне політичне положення.

ПОВІТОВА НАРАДА В КОПИЧИНЦЯХ.

В суботу 31. м. м. відбулася в Копичинцях повітова нарада представників громад копичинецького політичного повіту, яку скликав Повітовий Народній Комітет УНДО. На нараді було приявних 121 осіб. Наради отворив голова П.Н.К. о. дек. Анатоль Малиновський з Чабарівки, віддаючи провід в руки м-ра Михайла Шахновича, адвоката з Гусятина; секретарював дир. Пенцак.

Загально-політичний реферат та про потребу боротьби з комунізмом виголосив пос. д-р Ст. Баран. В дискусії заторкували промовці головно земельні справи і загрозу кольонізації. На внесок м-ра Шахновича принято резолюції з зазивом поборювання комунізму, проти кольонізації українських земель мазурами зі заходу та за переходом дідичівської землі шляхом парцеляції виключно між місцеве населення, за заснуванням збірних громад і за ревізією самоуправних законів, за оснуванням українського університету у Львові й за одобренням політики УПР. На закінчення відспівано національний гимн.

ПОЛІТИЧНА НАРАДА В ТУРЦІ.

Дня 2. ц. м. відбулася в Турці заходом Повітового Народнього Комітету нарада, на якій обговорено відношення адміністраційної, самоврядної і поліційної влади до українських установ в Турчанщині. На нараді рішили уладити в днях 21 і 22 листопада ц. р. віча в місцевостях, загрожених аґітацією за спольонізуванням української шляхти, православієм та комунізмом і скликати повітове віче до Турки на 23. ц. м. у земельній справі.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Французька палата послів рішила зреформувати комунальні фінанси.

Бразилія й Уругвай запросили през. Рузвельта, який поїде туди мабуть в грудні

4 англійські санітарні амбулянси приїхали до Барсельони.

Англійський король перевів учора в Портленді інспекцію фльоти, не зважаючи на бурю.

Грецький наслідник престола кн. Павло приїхав з кн. Оленою та державними достойниками до Фльоренції; вони візьмуть участь у сей точному перевезенні тіла грецького короля до батьківщини.

Японське посольство у Варшаві здається замінять на амбасаду.

У британській палаті громад Черчіль поставив внесок зреорганізувати збройні сили, розділюючи їх між 4 ресорти: сухопутного війська, маринарки, летунства і постачання муніції.

Чехословацький президент Бенеш приймав румунського посла та міністра закорд. справ.

На викуп решти паїв „Українського Городу“.

XXVI. виказ

Зложили в Централбанку:

Кооп. Український Народний Дім, Мізунь Старий зол. 30.—.

Тетяна Глинянська, Львів зол. 20.—.

Повітова Спілка Торговельна, Калуш зол. 15.—.

Український Кооперативний Банк в Станиславові зол. 15.—.

Український Кооп. Банк в Бродах зол. 10.—.

Іван Терещук, Тернопіль зол. 10.—.

Інж. Володимир Кисілевський, Осмолода зол. 10.— і кличе: Володимира Кисілевського у Львові, д-ра Володимира Кисілевського в Льондоні і д-ра Володимира Кисілевського у Варшаві.

Кооп. Ощадність, Нижнів Долішній зол. 10.—.

Кооп. Сільський Господар, Грибовичі зол. 10.—.

Районова Молочарня в Яворові зол. 10.—.

Службовики Районової Молочарні в Яворові зол. 5.

Виділ Кружка Рідної Школи у Корчмині зол. 5.— як неприйнятий д-ром Мизюком Василем гонорар за пікування станом здоровля Дитячого Садку і кличе: усі села, які мали цього року дитячі садки і теж користали з услуг наших лікарів, як села: Корів, Василів Великий, Хлівчани, Вербицю, Піддубці, Тягліо (равський повіт) і Будинин і Осерділ (сокальський повіт).

Петро Ковжун, Львів зол. 5.—.

Вольняк Михайло, упр. шк. в Яжові Старім зол. 5.—.

Кооп. Єдність, Бутини зол. 5.—.

Хрущ Африкан, рев. РСУК Львів зол. 5.—.

Володимир Свистун, Миколів (Гор. Шлеськ) зол. 5.—.

Д-р Нестор Рудницький, Войнилів зол. 5.— як частину доходу з дня Сільського Господаря у Войнилові.

Кооп. Народна Спілка, Стрілка зол. 5.—.

Кооп. Самопоміч в Полюхові Вел. зол. 5.—.

Кооп. Єдність, Берчи зол. 5.—.

Кооп. Селянська Поміч, Береги зол. 5.—.

Кооп. Поступ, Надорожна зол. 5.—.

о. Василь Кедринський, парох Жулич зол. 5.— неприйнятий гонорар з „Дністра“ за ліквідацію огнев. шкоди.

Кооп. Народний Дім Кипячка зол. 5.—.

Кооп. Спільна Праця, Бортків зол. 5.—.

Кооп. Поступ, Пожежи зол. 5.—.

Кооп. Будова Церкви в Лопушанах зол. 5.—.

Кооп. Правда, Цунів п. Мшана зол. 5.—

Ольга Савойкова, Дрогобич зол. 5.—.

Марія Рубчак, Калуш зол. 5.—.

Кооп. Народний Дім, Попелі зол. 5.—.

Крисько Бронислав, Борислав зол. 5.—.

Кооп. Селянська Поміч, Блозвиця зол. 5.—

Кооп. Поступ, Тростянець зол. 5.—.

Кооп. Надія, Гуменець зол. 5.—.

Кооп. Спільна Поміч, Новосілки Ліс. зол. 5.—.

Михайло Ґеник Березовський, адвокат в Коломиї зол. 5.—.

Філія Союзу Українок, Збараж зол. 5.—.

Кооп. Воскресення, Милівці зол. 5.—.

Кооп. Єдність, Раковичі зол. 5.—.

Інж. Чемерис, ПСК Скалат зол. 4.—.

Юлія Белейова, жінка судді в Сяноку зол. 3. і кличе: Футуймову, жінку аптикаря у Варяжі п. Сокаль, Стеф. Сенькову, меценасову, Нове Село к. Підволочиськ і К. Карановичеву, жінку лікаря зі Сянока.

Просимо за дальші вплати. Чекове конто Централбанку ч. 143.467. Дописувати: На Український Город.

—о—

СПОСІБ ВИХОДУ.

Коли чоловікові є конче потрібні гроші, зачинає він зараз роздумувати над ріжними проектами, щоб якнайскорше заповнити цю потребу. Ті проекти здебільша не можна перевести в діло або наражують вони його на риск так, що рішитися не всилі навіть найбільш легкодушний. Вкінці приходить бажання якогось чуда.

— О, колиб так найти на вулиці добре виповнену грішми мошонку!..

Розуміється, чудо не приходить на бажаний заклик, а колиб навіть і прийшло, то затримати собі чужу мошонку значилоб те саме, що попросту вкрасти.

А у всім тім невідступним товаришем є огірчення і несхочення. Чоловік робить собі докори, що не потрафить найтись все у відповідній хвилині, що не зберіг чогось на „чорну годину“ тоді, коли мав багато гроша, що не дбаючи про будучність, часто непотрібно розтрачував добуті гроші.

Якжеж інакше поступає чоловік практичний і зрівноважений! Не літає він — як то кажуть під хмари, не бажає неосягненої цілі, але старається найти реальний спосіб виходу із трудної ситуації і шукає розвязки там, де слід її шукати.

Хто наприклад має льос Державної Льотерії, той льогічно має право сподіватись більшої вигри. Тажже кожне тягнення дає сотням людей сповнення тих надій, влекшує їм видістатися з матеріяльних клопотів та журби, або і робить їх багачами. Ті, що рахують на вигру на льотерії, не піддаються вже тим роздумуванням, але беруть під увагу одну із зовсім можливих нагод.

Розуміється, не є це єдиний спосіб виходу, але як загально доступний і зрозумілий треба би його все ужи0вати. Треба тільки подбати про льотерійний льос і чекати терпеливо на свою черту щастя.

—о—

З ТОВАРИСЬКОГО ЖИТТЯ.

Равт „Рідної Школи“.

Равт у користь Рідної Школи відбувся у Львові в суботу, дня 7. листопада 1936 заходом Громадянського Комітету Прихильників Рідної Школи. Була це у Львові загалом перша того роду імпреза, уладжена з метою прийти Рідній Школі з деякою поміччю у тому часі, коли громадянство засклепилося в собі немов в ожиданні чогось грізного, невідомого.

Равт зібрав найдобірнішу еліту львівського українського громадянства з представниками Української Парляментарної Репрезентації, преси, інституцій і т. п. Українська академічна молодь була так численно заступлена, що всі салі Народнього Дому були виповнені вщерть і показались навіть замало просторі. Вже серед забави треба було донаймати фоє театру Ріжнородностей. Ввесь час пригривала музика Яблонського. Забаву переплітав симпатичний хор ревелерсів Євгена. По півночі виступила п. Марія Нижанківська з продукцією стилізованого українського танку, укладу п. Суховерської, збираючи заслужені грімкі оплески публики. Серед найкращого настрою розійшлися гості щойно над ранком з почуванням мило проведеної ночі серед культурної рідної атмосфери.

За зразковий лад впродовж цілого равту належить дотичному Комітетові дійсно щире признання.

Равт Рідної Школи підкреслив зайвий раз потребу мати власну велику салю з просторими бічними кімнатами. Ще раз люди переконалися, який це скандал, що під боком є велика саля перемінена на театр та непридатна до вжитку на танці та взагалі товариські сходини!

МІН. ЧІЯНО НА МАДЯРЩИНІ.

БУДАПЕШТ, 13. 11. ПАТ. Сьогодні приїхав із Відня до Будапешту мін. Чіяно з жінкою у товаристві мадярського посла при Квіринале і вищих урядовців італ. міністерства закорд. справ. Міністра Чіяна витали всюди оваційно. Незвичайно величаве повитання уладили йому в Будапешті, де витали його представники уряду, війська і міста.

—о—

ПОГОЛОСКИ ПРО ЯПОНСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ.

ТОКІО, 13. 11. ПАТ. Аґенція Домеї повідомляє, що вістки „Ню Йорк Геральд Трібюн“ про здогадний німецько-японський союз — японські політ. кола вважають тільки повторенням минулорічних поголосок, які не мають ніякої підстави.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— На вітраж в Успенській церкві зложили в захристії: п. Бурачинська 5 зол., п. Ференцева 5 зол., Н. Н. 1 зол., п. М. Гозак (2 р.) 10 зол., „Достава“ 50 зол.

— **Заходом Українського Т-ва прихильників мистецтва у Львові** відбудеться 14. ц. м. в суботу, в салі „Бесіди“ відчит п. В. Дядинюка на тему: „Література і символ у малярстві“. Початок в год. 18-ій. Вступ за добровільними датками. 3041 2—2

— **Наші відомі мистці, Михайло Голинський,** оперовий співак (заанґажований на цей сезон до варшавської опери) і **Роман Савицький,** піяніст (якого останні виступи у Львові пройшли з великим успіхом), концертують, як довідуємося, в **Дрогобичі** (15. ц. м.), **Самборі** (17. ц. м.), **Стрию** (19. ц. м.) і **Перемишлі** (21. ц. м.). 3060

— **Не забудьте,** що кожної неділі всі ідуть на український Дансінґ-Брідж в год. 6—10 попол. до клюбу українських емігрантів, пл. Бернардинська ч. 2. І. п. Приємно, весело, непримушено. Дуже дешевий вступ і буфет. Стрій звичайний. Джез п. Костюка.

— **Виділ Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові** пригадує своїм членам, що в неділю (15. XI.) в год. 5. будуть Загальні Збори, де приявність усіх членів, з огляду на зміну статутів, конечна.

— **Каталоґ** VIII. вистави АНУМ коштує 50 сот., а має 21 ілюстрацій. При касі заміняють без ніякої доплати цей каталоґ за старі каталоґи, а саме: з І, VI. і VII. вистави АНУМ.

— **З Т-ва „Обнова“.** На ширших сходинах Т-ва українських студентів католиків „Обнова“ у Львові (вул. Коперника 36, під вежою) відбудеться реферат Івана Паука на тему: „Обнова на заграничному фронті“. Є це звідомлення і враження очевидця з конгресу „Пакс Романа“, що відбувся в часі цьогорічних ферій в Австрії. Приявність членів обовязкова. Гостям раді. Реферат відбудеться 15. ц. м. в год. 10. рано.

— **Головна Рада Т-ва „Відродження“** повідомляє оцим членів і прихильників Т-ва, що в неділю 15. ц. м. відбудеться: у Львові в домівці Т-ва при вул. Чарнецького ч. 26. праворуч виклад д-ра мед. Миколи Василева, лікаря в Болгарії, про Болгарію. Початок в 16. год; у Золочеві в салі ім. м. Шашкевича в 12. год. відкриття Протиалькогольної вистави і реферат про значіння боротьби з отрутами, що його виголосить голова Т-ва „Відродження“ д-р Софія Парфанович зі Львова; у Сколім відкриття Вистави Українського Промислу зі станком „Відродження“. Усе Українське Громадянство до участи в цих імпрезах запрошує Головна Рада „Відродження“.

— **Самбір і Перемишль!** Повторення львівської вистави „Наталки-Полтавки“, про якої успіх широко розписувалися часописи, відбудеться в Самборі в неділю 15-го (саля „Сокола“) і в Перемишлі в понеділок 16-го (саля „Нар. Дому“). Поспішайте купити білети, що ще залишилися!

— **До статті „Нова прикраса Успенської церкви у Львові“** („Діло“, ч. 256.) додаємо ще отсі доповнення: Заведення С. Г. Желенського у Кракові для вітражів і мозаїки своєю довголітньою совісною працею стало одиноким у Польщі цього роду заведенням, що виконує і найбільш скомпліковані вітражі як під мистецьким, так і під технічним оглядом бездоганно. Тому згаданій фірмі доручили віднову старих вітражів у костелі Пр. Діви (костел Маріяцький) у Кракові, а найславніший нині польський мистець у ділянці вітражів Мегофер всі свої проекти вітражів віддає до виконання цій фірмі. Фірма С. Г. Желенського, свідома великої мистецької стійности проектів бл. п. П. Холодного, запросила була по їх виконанні краківських мистців, щоб їх оглянули. Всі вони були захоплені проектами бл. п. Холодного та мистецьким виконанням їх у шклі, а п. Мегофер

висказувався з найбільшим признанням для їх високої мистецької вартости. Фірма С. Г. Желенського виконала крім вітражів для Волоської церкви також 8 вітражів на основі проєкту бл. п. Холодного для церкви у Мразниці.

— **У гр.-кат. церкві св. Варвари у Відні** відбудуться в днях 14—16. і 21. та 22. ц. м. торжественні молебни (новена) в честь св. Йосафата, якого тлінні останки спочивають у тій церкві. Проповіди виголосять: місцевий гр.-кат. парох о. д-р М. Горникевич, о. Іннеркофлер і проф. д-р Л. Лентнер.

— **В Українському Науковому Інституті** в Берліні відбувся 13. ц. м. виклад д-ра М. Масюкевича виклад на тему: Червоний імперіялізм і Україна.

— **Нова праця проф. В. Масютина по німецьки.** Видаваний у Берліні журнал „Гебравхсграфік" (Берлін СВ, Бель-Аліянс-Пляц 7—8) містить у листопадовім числі 24 світлини з медалів проф. В. Масютина. Розпочата нашим українським мистцем серія історичних портретів-медалів крім 12 зображень гетьманів охоплює в собі також портрети наших діячів, котрих імена дорогі кожному українцеві. Згаданий журнал має зовсім заслужену славу високо-мистецького видання не лише на континенті, але й за океаном. Таким чином з постатями українських героїв познайомляться широкі культурні кола всіх частин світу. Крім того проф. Френцелье видавець журналу, що завжди ставився зі симпатією до українського мистецтва, має намір видати ці 24 репродукції в формі окремої брошури. Брошура обємом 16 сторінок крім репродукцій медалів має принести відбитку відомої гравюри Масютина: Гетьман Іван Мазепа.

— **Новий „дім людовий".** В Журавні жидачівського повіту відбулося посвячення угольного каменя і мурів „людового дому" при участи представників влади та ріжних польських організацій. Посвятив кс. Стан Остахович, а промови виголосили бурмістр Непокульчицький, повітовий староста Галяс і полк. Бронґлевич.

— **Нова пошесть.** У селі Ямельниці біля Сколього шириться між дітьми у віці від 7 до 12 літ незнана досі пошесть, на яку захорувало дотепер коло 100 дітей. Проявляється вона горячкою, кашлем і болем горла.

— **Бібліотека Г. Лопатинського в Люблині** Повстала вона 1908. р. і тепер міститься в шістьох салях старого ратуша на старім ринку. Ця бібліотека має 42.000 томів, 1728 рукописів, 294 штихів і 684 мапи. Рукописи (1728) є на пергаміні, а 28 з них має автографи королів. Є це документи, що торкаються Люблина і Люблинщини (української Холмщини) та осілих там старих поміщицьких родів. Відчувається брак заінтересування цією бібліотекою — як каже звіт. Наші студенти, що прибули до Люблина, повинні розглянутись в цій бібліотеці, головно в пергамінових рукописах, де можуть знайти дещо цікаве з української бувальщини, і подати до загального відома. Можна там знайти необхідно, що відноситься до історії української безталанної Холмщини. Сто рукописів віддала колись ця бібліотека на бажання родини Лопатинського до Краківської Академії Наук. Давніше вона містилася в подомініканському домі в Люблині. **М. М.**

— **Львівська хроніка.** При вул Снопківській в домі своїх тестів застрілився Іван Сліпецький, управитель вселюдної школи в повіті. Причиною самогубства була туга за дитиною, що померла недавно. — Стверджено, що мужчиною, який кинувся під потяг за двірцем Клепарів, був Берко Вайгман зі Львова.

— **Не мають часу?** Пишуть нам із Кремянця: Як відомо, львівське радіо коли й заповість хоч українську авдицію, то майже ніколи не виконує її в цілости. Так було і з авдицією в суботу 24. м. м. Другої пісні „Не вір, дівче, козакові" не виконано, бо, мовляв, забракло часу. Дивно. Є час на „прошки Сам на каралюхи", на пасту „Добролін", на сибірського „чубчика", на таку глибоку поезію, як „камень на каменю, а на нім еще еден камень", на авдиції для готентотів, а на авдиції для українців, що платять за радіо, нема навіть повних 15 хвилин, передбачених програмою. В останньому часі справа покращала остільки, що маємо змогу слухати нову українську радіостацію на хвилі 1.209,6. — Так пишуть українські радіослухачі, яких у Кремянці є кількадесять. Є їх багато по всіх інших містах і в цілому краю, отже управа львівського радія допускається грубого промаху, трактуючи консеквентно по мачошиному українські авдиції.

— **Краєва хроніка.** На залізничій стації в Раві Руській арештовано молодого пасажира, що вкрав у потязі Анцельові Кутінові зі Львова 60 зол. — Біля залізничої стації в Городку Яг. 33-літній залізничий урядовець Роман Похі в часі суперечки стрілив двічі з револьвера до своєї 22-літньої швагерки Марії Зуховської, учительки з Родатич, ранячи її тяжко в живіт. Опісля стрілив собі в рот і згинув на місці. Зуховську перевезено в тяжкому стані до львівського шпиталю. Причиною трагедії були родинні непорозуміння. — В Гарасимові пов. Городенка повісився 73-літній Стефан Світик з жалю за коровою, що згинула перед кількома днями. — На залізничому шляху біля рампи при вул. Надрічній у Станиславові паровіз ухопив за суконку Анастазію Малашинську і кинув під колеса, наслідком чого вона погибла. — В потоці, званім Рудки, в Бурштині рогатинського повіту, виловили тіло 17-літньої Дарії Кохан, яка скінчила самогубством з причини нещасливої любови. — В Черганівці пов. Косів на гуцула Петра Павлюка напав Іван Лепкалюк і вдарив колом по голові. В обороні власній Павлюк ударив противника сокирою і вбив на місці. Душогуб віддався добровільно в руки поліції. — В Надієві пов. Долина скінчив самогубством Василь Михайлишин у стані нервового розстрою. — В Устилузі пов. Луцьк відобрав собі життя Іван Мазур, управитель вселюдної школи. — В Яблонові пов. Копичинці Іван Вомітовий застрілив свого батька Олексу. — В Добротворі пов. Камінка Стр. застрілено в часі бійки Петра Банесля і тяжко ранено Петра Киселевича.

— **Болото і трачиння замісць масла.** Перед кількома тижнями надав хтось із Ряшева чотири 100-кільограмові бочки масла до Катовиць, а перевозовий лист продав за 80 прц. вартости. По якімсь часі, коли по масло в Катовицях ніхто не зголосився, його звернули до Ряшева і тоді показалося, що відборець був фікційний, а замісць масла в бочках було болото з трачинням. Показалося, що масло надав Станислав Кретович з Ясінки, якого й арештовано разом з його спільником Л. Міхалком. Знайшовся теж пошкодований Натан Домінец, який заплатив 360 зол. за перевозовий лист на масло вартости 520 зол. Оба ошуканці станутъ перед судом.

— **Нагороди Нобля.** Як повідомляють із Стокгольму, літературну нагороду Нобля за 1936 р. признала шведська академія американському драматургові Евгенові О' Нейль. За минулий рік літературної нагороди не признано, як відомо, нікому. Нагороду Нобля з ділянки фізики розділено між австрійського вченого Геса, проф. університету в Інсбруці, та американця Карла Давида Андерсона, професора каліфорнійського інституту технольогії в Пазадені. Нагороду Нобля в ділянці хемії одержав голяндський вчений Петер Дебіє, професор інституту фізичних наук у Берліні.

— **Велитенський міст.** Президент Рузвельт довершив у четвер вечором інавгурації нового мосту між Сан Франціско та Окляндом. Він передав міст до прилюдного вжитку, натиснувши в Білому Домі ґузик, яким влучив електричний струм до тисячок ламп, що освітили міст. Є це найбільший міст на світі, 17½ км. завдовжки. Його будова тревала три роки і коштувала 77 міліонів долярів.

— **Марлена Дітріх на англійському конкурсі краси.** Один англійський часопис уладив між своїми читачами анкету на тему, котра із сьогочасних фільмових артисток найгарніша. Читачам поставлено пять питань, а кожне питання оцінювалося з 20 точок. Щоби вийти переможницею, артистка мала здобути 100 точок. Поодинокі питання торкались лиця, очей, профілю, рук і ніг. При класифікації лиця найбільше точок осягнули Норма Шірер і Катерина Гепборн. Артисткою з найкращими очима признали Клявдету Кольберт. Найгарніші руки має Грета Ґарбо, найгарніші ноги Марлена Дітріх і Джінджер Роджерс. Найкращим профілем визначається на думку читачів того часопису Марлена Дітріх і Джін Гарльов. В загальній класифікації на першому місці знайшлася Марлена Дітріх, що здобула 184 точок.

— **Ґрета Ґарбо причиною розводу.** В одному льондонському суді відбувся недавно цікавий розводовий процес. Розводу домагався чоловік, якому жінка надоїла, наслідуючи фільмову артистку Ґрету Ґарбо. Його подружне життя було щасливе аж до хвилини, як його жінка відкрила в собі подібність до Ґрети Ґарбо. Від того часу вона жила тільки думкою, якби цю подібність підтримати й побільшити. Чоловік міг ще витримати, як довго вона чесалась і вбиралась а ля Ґрета Ґарбо. Але коли почала наслідувати її голос, хід, рухи і міміку, чоловік мав того досить. Я оженився з гарною і природною дівчиною, а тимчасом вона стала якоюсь карикатурою Ґрети Ґарбо — жалувався він у суді. Його недоля переконала суддів, які признали його домагання зовсім оправданим і видали присуд, яким розвязали подружжя з вини жінки.

— **Чужинне населення в Ню Йорку** зросло сильно у післявоєнному часі. Таке диво відкрив комітет, що укладає пляни розбудови великого Ню Йорку. Перепис перевели урядовці адміністрації прилюдних робіт і з нього довідується загал таке: Сама дільниця Менгеттен втратила між 1920 і 1930 рр. 275.000 чужинного населення. За це дільниці: Бронкс, Квінс і Бруклин виказують великий приріст. Цей приріст повстав не лише із тих людей, що переселилися з Менгеттену, але теж з нових. Звідки прийшли ці нові, комісія не каже точно, лише висловлює здогад, що вони в часі кризи в цілій Америці прибули до Ню Йорку з інших міст. Нової іміграції є обмаль, бо в 1924 р. введено ріжні іміграційні загострення, які майже цілковито здержали доплив чужинців з Европи. Комісія завважала великий упадок населення, що походило із країв царської Росії. Ці „росіяни" значно ослабли в Менгеттені, а зросли числом на Бронксі та в Брукліні. Населення чорних нігрів зросло в околиці Гарлему, в північній частині Менгеттену. Таксамо в північній околиці повіту Кінґс повстали цілі нігерські середовища. Кажуть, що після війни прийшло багато нігрів із південних стейтів Америки.

— **Большевизм у світлі власних документів.** До статті під повищим заголовком („Діло" ч. 253 з 8. ц. м.) вкралася в останньому уступі помилка, яку просимо справити. А саме після слів „Неприємно вражає..." випали слова „мапа сowацького комітету в Польщі", через що речення набрало цілком іншого змісту.

— **Ріжні вістки.** Коло берегів Англії лютувала сильна буря, від якої потерпіло багато кораблів. — В Десаві помер у 88-ому році життя генерал Герман Штранц, колишній комендант німецької армійської групи у відтинку Верден підчас світової війни. — Як повідомляють із Риму, папа занедужав на астму. Лікарі заборонили йому ходити.

В днях 14. і 15. листопада збірка для безробітних!

З концертової салі.

„СТРІЛЕЦЬКА ПІСНЯ В МУЗИЦІ ТА СЛОВІ".

В театральній салі Нар. Дому відбувся дня 12. XI. ц. р. „Вечір стрілецької пісні". Програма його була цікава і змістом і ріжноманітна. Вечір розпочався хоровою точкою „Ой у лузі червона калина" гармонізації Ст. Людкевича, яку виконав акад. хор „Бандурист". Слово про стрілецьку пісню мав ред. М. Голубець. Це слово він виголосив у специфічній, звязкій формі, ілюструючи творення стрілецької пісні з розвитком боєвого життя У. С. С. Промовець закінчив своє слово, що було в загальному ліричному настрою, бадьорим акордом „Хлопці алярм!"

На дальші точки програми складались: сольоспів тенора Михайла Дуди, який повним голосом, не завсіди у влучній інтерпретації, відспівав цілу низку стрілецьких пісень композиції М. Гайворонського, Л. Туркевича та Н. Нижанківського; рецитація м-ра І. Гургулівної, яка з чуттям віддеклямувала „Оду до пісні" Р. Купчинського та як наддаток „Музико грай" Ст. Чарнецького; Н. Нижанківського фортепіянове тріо Е-моль, II. частина (медитації на тему „Со духи праведних"...) у виконанні д-ра Н. Нижанківського — фортепіян, д-ра Криштальського — скрипка та проф. П. Пшенички — віольончеля. Ця точка з мистецького боку була найкраща. Симпатичний вечір закінчено „Журавлями" гармонізації Ст. Людкевича, що їх відспівав акад. хор „Бандурист".

Фортепіяновий супровід був у певних руках д-ра Н. Нижанківського. Дириґентом хору був инж. О. Плешкевич.

Наша публика прибула на вечір дуже численно — так, що саля просто тріщала. Сам вечір лишив по собі миле й тепле враження. Може за мало було того „темпа" стрілецького — живого, боєвого, такого характеристичного для УСС-ів. Про це при таких нагодах слід би завжди памятати.

М. Островерха.

—o—

Зі судової салі.

ВІДГОМІН КРІВАВИХ ПОДІЙ У РУДЕЧЧИНІ.

В четвер 12. ц. м. закінчилася розправа проти дальших 16 підсудних селян, яких прокуратор притягнув до відповідальности за участь у сільськім страйку дня 1. липня ц. р. в Острові Туриголовськім. По розправі перед одиночним суддею окружного самбірського суду на виїздній сесії в Рудках суддя оголосив присуд, яким засуджено: 1) **Дмитра Артимюка з Погірець на 7 місяців вязниці; 2) Івана Гринчишина з Макарова на 6 міс.; 3) Івана Іванчука з Макарова на 1 рік; 4) Мединську Теклю з Макарова на 6 м.; 5) Івана Шпака з Макарова на півтора року; 6) Михайла Василева з Нового Острова на 7 м.; 7) Івана Ґураля з Макарова на 4 м. арешту; 8) Анну Гринчишин з Макарова на 4 м. арешту; 9) Йосифа Гринчишина з Макарова на 4 м. арешту; 10) Івана Кінаша з Макарова на 5 м. арешту; 11) Марію Мазур з Макарова на 4 м. арешту; 12) Володислава Мазура на 4 м. арешту, та 13) Іллю Кінаша з Макарова на 3 м. арешту.** Загалом сума кар сягає до 7 років вязниці враз з арештом.

Суд увільнив Анну Чекайло і Марію Ґураль, обі з Макарова. Підс. П. Куриляк з Острова Нового на розправу не прийшов і тому його справу суд вилучив.

—o—

Відозви й комунікати.

ВПИСИ ДО ГОСПОДАРСЬКО-САДІВНИЧОЇ ШКОЛИ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТИ" В МИЛОВАННЮ.

Дня 20. січня 1937 р. починається новий 11-місячний сільсько-господарський курс, який буде тревати до дня 15-го вересня 1937 року. Наука в школі відбувається на основі програми навчання, затвердженої міністерством освіти, яка обовязує в державних сільсько-господарських школах.

Навчання в школі є теоретичне і практичне, обіймає всі ділянки сільського господарства та підготовляє учеників не лише до праці на власному господарстві, але також до праці у хліборобських і кооперативних організаціях (контрольорів молочности, кооперативних діловодників і т. п.). При школі є зародова обора молочної худоби, вразкові курники, шкілки овочевих дерев, продукція насінь, пасіка, все це пристосоване до практичного навчання на курсах. Школа має ремісничі варстати, в яких ученики мають нагоду навчитися робити ті прилади потрібні для господарства, які кожний господар може сам собі зробити. У школі працює 3 фахівці учителі-спеціялісти та інструктори для практичного навчання.

1. На курс приймають мужчин у віці 15—24 літ, що покінчили найменше народню школу. 2. Кожний прийнятий ученик мусить мати два одяги (в тому один до праці при виконуванню практичних справ у шкільному господарстві). Крім одягу має мати кожний ученик 4 пари білля, 4 ручники, 2 простирала, подушку, покровець, сінник та начиння до їдження (тарілку, мисочку, півлітрове поливане горня, ложку, вилки і ніж). 3. Ученики платять одноразово при зголошенню на курс 10 зол. вписового.

Крім вписового платять ученики місячно 3 зол. за науку, а 4 зол. за приміщення у захисті, опал і світло. Ученики харчуються в кооперативній харчівні, яку самі ведуть, а прохарчування одного ученика в кооперативній харчівні сягає 18 зол. місячно. В часі курсу ученики користають з 50 проц. знижки при переїзді залізницею. 4. До зголошення на курс треба долучити: а) Шкільне свідоцтво; б) Посвідку родичів, потверджену парохіяльним або громадським урядом, якою родичі зобовязуються правильно платити кожного місяця належну оплату за ученика у школі. Коли ученик має підмогу від установи, тоді слід долучити до зголошення заяву від установи, що буде правильно кожного місяця платити оплати за свойого кандидата; в) Долучити поштову марку за 55 сот. на відповідь; г) Вислати поштовим переказом вписове 10 золотих. 5. Про принятгя і день приїзду до школи повідомить Управа школи по 1. грудні 1936 р. Непринятим до школи звернуть документи і вписове. 6. Зголошення приймає управа школи до дня 1. грудня 1936 р.

Школа впродовж 25 літ свойого істнування положила великі заслуги в поширенні сільсько-господарської культури. Це найкращий доказ того, що збільшення числа молоді саме під цю пору тимбільше вказане.

Зголошення слати на адресу: **Господарська Школа Т-ва „Просвіта" в Милованню, почта Стриганці (Stryhańce) над Дністром.**

В листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького ч. 48.

Дописи.

РОЖНІТІВЩИНА.

Освітня праця у Рожнітівщині. Філія Т-ва „Просвіта" у Рожнітові уладжує при співучасти фахових сил Районової Молочарні освітньо-господарські курси в Рожнітові, які триватимуть від 23. листопада до 6. лютого 1937. У програму курсу входять: диригентура, режисерство, українознавство, методольогія позашкільного виховання, суспільне виховання, сільське господарство, садівництво, ветеринарія, заразливі хороби і перша поміч у наглих випадках, рідний промисл. Оплата на адміністрацію курсу 15 зол. від особи. Метою курсів вишколити освітних працівників, які повели би основну, змістову, освітню працю по читальнях філіяльного району.

Дня 22-го листопада уладжує Філія „Просвіти" в Рожнітові змагання хорів, до яких зголосило свою участь 10 просвітянських хорів. Найкращі хори будуть нагороджені. Змагання розпічнуться точно в год. 16-ій.

СКОЛЄ.

„Показ українського промислу" уладжує виділ філії Союзу Українських Купців і всіх установ у Сколім при співучасти Союзу Кооператив у Стрию. Вистава відбудеться у салях Українського Захисту в днях від 15—22. листопада ц. р. Святочне відкриття відбудеться в неділю 15. ц. м. в год. 12-ій вполудне. Вступ на виставу вільний. Підприємці будуть платити за участь у виставі по 5.— зол. від одного м. кв., яка може бути обнижена в міру більшого зголошення виставців. Місце на свій станок вибере собі кожне підприємство на орієнтаційному пляні по приїзді до Сколього. Організаційний комітет вистави подбає про вигідні нічліги, спільне прохарчування і відповідну рекляму у пресі та в терені при помочі обіжників і афішів. Приготування до вистави й уставлювання станків буде відбуватися в днях 13. і 14. листопада ц. р. і тоді кожне підприємство мусить приготовити свій станок. Потрібні матеріяли можна буде дістати на місці в часі підготови до вистави. Слід зазначити, що така вистава рідного промислу відбудеться у Скольому перший раз і тому викличе відповідне зацікавлення загалу громадянства. Тому організ. комітет сподіється, що наші підприємства візьмуть участь у цій виставі і причиняться до: поширення своїх виробів серед громадянства Скільщини; освідомлення населення про розмах та досягнення нашого промислу; гарного та величавого вигляду цієї вистави. Зголошення слід слати на адресу: Складниця С. К. у Сколім. — За Організаційний Комітет Вистави: Володимир Салогський, голова, М-р Микола Цепко, секретар.

СКІЛЬЩИНА.

Наслідки пиянства — 4 роки і 4 місяці вязниці. Скільщина і взагалі ціла Верховина давно була славна з пиянства і в слід за тим з темноти. В останніх часах, головно внаслідок крізи та недостачі гроша пиянство зменшилося у деяких селах. Вірні старій традиції залишилися та еоли в цьому перед Славсько і Лавочне, а тепер побила їх здається Волосянка і то на жаль доволі свідоме село. Недавно дістав місяць безоглядної вязниці Василь Вільшинський за те, що по пяному мав викрикувати якісь протидержавні оклики. В половині червня ц. о. в неділю, коли майже по всіх селах люди сходять-ся у читальнях, зійшлося кількох молодців у коршмі Ісака Ріхтера, де попивали на переміну чистий спірт, то зі соком, то звичайну горівку. Михайло Камінчин, пяний як темна ніч, почав скандалювати, а коли жид хотів його викинути під пліт, не хотів уступитися і почав авантюру. Колиж один з прикордонної сторожі хотів завести його на станицю, підхмелені товариші, а саме Василь Коруд, Михайло Війтів та Федор Вільшинський почали просити його, щоб пустив їх товариша, а він зголоситься рано сам на станиці. Але і це не помагало, збіглося більше людей, хтось з присутніх мав крикнути: хлопці дайте вола і щойно на поклик фінансового сторожа всі розійшлись спокійно до дому. Епільог цієї події відбувся 31. ц. м. перед окружним судом у Стрию на виїздній сесії у Лавочнім. По розправі проти товаришів забави засуджено Вільшинського на 2 роки, Коруду на рік, Камінчина на 8 місяців, а Війтова на 7 місяців всіх на безоглядну вязницю. Найприкріше те, що це молоді хлопці, які свою енергію повинні спрямувати в іншому напрямі, а не на пияцтво. — Слід додати, що сама Скільщина зужила до осени 1934 р. сто літрів алькоголю денно. Колиж проголошено мораторію на селянські довги, гуртівня спіртового монополю у Сколім продає тепер денно по 150 літрів алькоголю для самої Скільщини за 1.200 зол. денно, або за 36.000 зол. місячно. Якщо додати, що найменше 10.000 курців у Скільщині прокурює найменше 500.000 зол. річно, то побачимо, що у Скільщині дуже мале зрозуміння у справі шкідливости алькоголю та нікотини для здоровля і на нашу кишеню. Страшні це числа. Чи подумав хто, кільки можна би за ці гроші обтерти сліз нашим бідним людям; кільки можна би отворити нових варстатів праці; кільки можна би післати дітей до шкіл, ремесла, піднести господарку або докупити землі за ці змарновані гроші. На жаль не бачимо ніде в нашій околиці послідовної і зорганізованої акції до боротьби з цими отрутами. І тому до нині на жаль є села, де наші селяни сидять по коршмах, а підчас ярмарків у Сколім по шинках, куди заглядають теж інтеліґенти і там пропивають свою кервавицю, свій дорібок, понижуючи свою особисту честь і національну гідність.

—o—

Спорт.

МІЖОКРУЖНА КОНФЕРЕНЦІЯ У. С. С.

В неділю 15. ц. м. скликує Український Спорт. Союз конференцію представників усіх округ. Конференція ця відбудеться у Львові в домівці Молодої Громади при вул. Коперника 21, а не Гродзіцьких, як було подано передтим. Початок в год. 11. передпол.

ТІМ УКРАЇНА-ҐАСМОНЕЯ — ПОГОНЬ.

Заповіджені на неділю 15. ц. м. змагання між тімом Україна-Ґасмонея і ліговою дружиною Погоні викликали у Львові величезне зацікавлення. Склади обох дружин дають запоруку, що гра буде справді цікава й гарна. Низькі ціни вступів і вигідна пора змагань (11.35 передполуднем) притягнуть напевно у неділю на грище Погоні рекордову скількість глядачів.

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІГИ.

В чеській державній лізі грають у неділю 15. ц. м.: у Брні С. К. Жіденіце — Простейов, у Празі Спарта — СК. Пільзно, в Пільзні Вікторія — Славія, у Братиславі Братислава — Мор. Славія; Наход грає у себе з Вікторією Жіжков, в Кладно з С. К. Русь.

БРЮССЕЛЬ. СПАРТА — ДІЯБЛЄ РУЖ 2:2 (2:2).

Спарта грала в столиці Бельгії з відомою дружиною Діябле Руж (Червоні Чорти) й осягнула нерішений вислід. На цих змаганнях було 30.000 глядачів.

НА ФРОНТІ ГРАЮТЬ ГАРМАТИ — В БАРСЕЛЬОНІ КОПУНИ.

В минулу неділю, тоді коли під Мадридом велися найгарячіші бої, в Барсельоні відбувалися змагання за мистецтво Катальонії. Грали Ф. Ц. Барсельона й Еспаніоль із вислідом 2:1 у користь Барсельони.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Дербі Мадярщини. В Будапешті перемогла Гунгарія Ференцварош у мистецтвах 3:0.

Дербі Італії. В Торіно перемогла місцева дружина що є одночасно лідером табелі, Больонію 1:0.

Німеччина — Італія. Ці незвичайно сензаційні змагання відбудуться цієї неділі в Берліні. Відбудуться вони на олімпійськім стадіоні. Організатори надіються, що на цих змаганнях буде майже 120.000 глядачів, що було б одночасно світовим рекордом найбільшої скількости глядачів. Суддюватиме швед Еклеф. Спортові европейські кола заповідають перемогу Німеччини.

По недільній перемозі ужгородської Руси чеська спортова критика заповідає відродження боєвого настрою ужгородської дружини. Доки слабо грала поміч, доти Русь програвала; колиж поміч прийшла до себе, Русь без ніяких змін буде певно небезпечним противником для всіх дружин ліги. Найпекучішою справою Руси є заанґажування нового тренера.

—o—

Нові книжки й журнали.

WIADOMOSCI ROLNICZE. Wydawnictwo Lwowskiej Izby Rolniczej. Rok III. 8. listopada 1936. № 44.

—o—

Театри.

Український Театр Й. Стадника.

Дрогобич:
15. XI. Синя квітка (попол.) і Наталка Полтавка.
Трускавець:
16. XI. Синя квітка.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

Судова Вишня: „Камо грядеши“?
13. XI. Вініцій і Лігія (I ч.)
14. XI. Смерть Нерона (II ч.)
15. XI. Рожевий шлях.
Городок Яг.: „Камо грядеши?“
16. XI. Вініцій і Лігія (I ч.)
17. XI. Смерть Нерона (II ч.)

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Квасилів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Жидачів:
14. XI. Німа теща.
15. XI. Вій.
З Жидачева іде театр до Миколаєва.

Великий Театр:

Субота, 14. XI. год. 7.30 „Каваренька“.
Неділя, 15. XI. год. 3.30 поп. „Пігмаліон“; год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Понеділок, 16. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Вівторок, 17. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Середа, 18. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Четвер, 19. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.
Пятниця, 20. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Їх троє“.
АТЛЯНТИК: „Пан із мільйонами“.
ВАНДА: „Катруся“ з Франціскою Ґаль; „Мужчини в небезпечному віці“.
ҐРАЖИНА: „Відень шаліє“.
КАСІНО: „Ада, це не лицює“.
КОПЕРНИК: „Під двома прапорами“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Віктор чи Вікторія“, „Ковбой мільйонером“.
МІРАЖ: „Хто останній піде“.
МУЗА: „Спокуса“.
ПАКС: „Цирк Сарані“ „Пат і Патахон“.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Рітмайстер фон Верфен“.
РАЙ: „Малий моряк“.
СВІТ: „Дочка джунглів“.
СТИЛЕВЕ: „Сто пот:х“ з Еді Кантором, ревія „Це і те“.
ТОН: „Несамовитий дім“ і кольоровий додаток „Чудові діти“.
УТІХА: „Кровавий замах у касині“ та ревія.
ХИМЕРА: „Геройський форт Дуомон“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Японія“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 14. листопада 1936.

Відень (506.8) 15.40 Концерт орх. мандолівістів, 18.15 Нар. пісні, 19.15 „Станзик“ оп. А. Мілера, 22.20 Пісні й арії А. Шпецлер сопр., **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 11.5 Легка музика, 18.15 19.45 Концерт, **Париж** (1648) 17.00 Легка музика, 21.00 Сп. ресіталь, **Берлін** (356.7) 19.00 Пісні й увертюри Р. Шумана, 19.00 Квінтет п-моль Блюме, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Альпейські танки й нар. дуети, 20.10 Перли забутих оперетом **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 12.00, 13.15, 14.45, 18.00 Концерт, 18.50 У кругі звірів, вес. авд., **Будапешт** (549,5) 13.30, 17.30 Сальон. музика, 19.00 Спів, 22.00 Циг. музика, 22.45 Концерт оп. орх., **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка муз., 20.45 „Ль Ока дель Каіро“ оп. Моцарта, 22.00 Концерт оп. музики, спів, **Рим** (420,8) 12.40 Розр. концерт, 17,15 Танк. музика, 20.20 Концерт хору.

Неділя, 15. листопада 1936.

Відень (506.8) 11.45 „Визерунок Мадонни“ оп. Франк-а, фрагм., 12.30 Давні віденські оперeткові мельодії, 15.40 Камер. музика, 17.35 „Весело крізь життя“ розр. концерт, 22.30 Віольончеля. **Прага** (470.2) 8.00 Концерт, 10.50 Симфонія ч. VII. Брукнера, 12.20 Попурі чеських оперeток, 15.45 Популярний концерт, 16.55 „Прокопова смерть“ кантата Бенддя, 19.30 „Кармен“ оп. Бізета, **Париж** (1648) 12.00, 14.00, 16.00 Легка музика, 13.00 Орг. ресіталь, 18.15 Симф. концерт, 21.45 „Маратон“ трагічний епізод Діволра з муз. Грекура, **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 17.00 Нар. музика, 20.00 „Барон Тренк“ оп. Альбінія, **Берлін** (356,7) 10.30, 13.00 Музика, 18.00 „Бальон на припоні“ муз. образці, 20.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, інстр., солісти, 10.45 Фантазії на орг. Вірдіпера, 11.30 Нар. пісні, 12.00 Музика, 18.15 Гарні мельодії, **Мінхен** (405,4) 9.30 Сопран і форт, 16.45 Весела авдиція, 18.00 Нар. музика з Байрайту, 22.30 Танк. музика. **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт сальон. орх, 17.00 Джез. орх., 18.25 Форт. ресіталь, 19.35 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 15.20 Камер. музика, 13.45 Орх. концерт, 16.30 Вок. концерт, 20.40 Симф. концерт., 21.30 „Асфальт“ ком. Мальонія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт, 20.40 „Манон“ оп. Масенета.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 14. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 13.30 Весела авд. для дітей: Розрывкова акція з гор. Личакова, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Мендельзонова хвилина, з гр. пл., 16.15 Фр. оперетки, орх., 17.00 Муз. портрети й нариси, спів, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 19.00 Про Г. Сенкевича, 19.30 Концерт орх., спів, 20.30 Літер. новини, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Віольонч. ресіталь Дезидерія Данчевського в супр. форт., 21.50 Орх. концерт, 22.00 „Ватерльо або сиинівська любов“ гротеска Камі, 22.30 Просимо до танку, гр. пл.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Неділя, 15. листопада 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Кооперація та безробіття, 8.40 Мендельзон: Весільний марш зі „Сну літньої ночі“, гр. пл., 8.50 Програма на нині, 10.30 З ріжних країн, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт, орх., Шретерівна сопран, Петецький баритон, 14.00 Риковище оленів, трансмісія з поморських лісів, 14.35 Нар. капеля, 15.15 Для дітей: Діти з Турівки на Поділлі перед мікрофоном, 15.30 Для села: Про молочарський закон, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Реклама (К. К. О.), 16.05 Рекламовий концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із „Соймових проповідей“ П. Скарги, 17.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Про Г. Сенкевича, 19.15, 20.00 Мішаний концерт: Марія Поповичівна сопран, скрипка, форт., 19.45 Літер. хвилини: Г. Бальк: Гутірки з нічю, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірний денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Форт. ресіталь, 22.05 Характеристичні інтермецца, мельодії та твори у вик. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Подяка.

Почуваюся до милого обовязку тою дорогою подякувати ВП. Д-Р. М. СТАХУРОВІ за вилікування мене з тяжкої небезпечної недуги. Причинилася до того лише пляпове і повне знання лікування. Християнське „Спаси Біг“ за це!

Бронислава Скваркова.

Перемишль, 10. 11. 1936. 3056

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

„Купно — продажа: Бельги бельг. 90.08—89.65, Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри кан. 5.31.50 — 5.28.50, Фльор. гол. 287.10 — 285.40, Франки фр. 24.73 — 24.59, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 25.98—25.82, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.70—17.20, Кор. дан. 115.94—115.10, Кор. норв. 130.53 — 129.55, Кор. шв. 134.03 — 133.05, Ліри італ. 25.20—24.60, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95.50—95, Марки нім. срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський, 111, 110.50, Вугіль 16.50, Лільпоп 14.80, Норблін 64, Островець 30, Стараховичі 36, Габербуш 40.50.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66, друга 66.25, 5 зал. 52.50, 6 дол. 71.75, 7 стаб. 482,50.

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43, 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ҐТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БҐК. 61—65, 4 прц. БҐК. 61—65.

Долярівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 13. листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.75 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.80 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає вачет	2.80 „
1 л. молока	0.17 „
1 к. яєць	4.70 „

Тенденція на всі артикули сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці. льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору без вашнку	0.95 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Спростування. У виказі XXIII. жертв на викуп Українського Городу в ч. 240. „Діла“ проголошено: о. Ем. Кормош складає 5 зол. і кличе: о. Володимира Попеля. Має бути: о. Омелян Кормош складає 5 зол. і кличе: о. Волод. Попеля Малнів, о. Іларія Солтикевича Ботелки Нижна п. Борння і о. Ореста Солтикевича Улюч.

Директори, службовики і робітники фабрики „КАЛИНА“ в Тернополі зложили з нагоди іменин Вп. Дир. Брикoвича Іларіона зол. 60.— на допомогу інвалідам. — УКТОДІ, Львів. 3050